

Л. І. ШЕВЧЕНКО

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна
Електронна пошта: style_m_k@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-6290-2307>

Д. Ю. СИЗОНОВ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна
Електронна пошта: dm_sizonov@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-1162-2182>

Д. В. ДЕРГАЧ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна
Електронна пошта: dimyla_philolog@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-4215-3825>

ДИСКУРСИВНА ЛЕКСИКОГРАФІЯ У ПРОСТОРИ ЗАХІДНОЇ НАУКИ

У статті концептуально аргументовано напрацювання з дискурсивної лексикографії в сучасному українському мовознавстві, що корелюють із американською та західноєвропейською практикою в роботі над словниками. Новий лексикографічний пошук із запропонованої дослідницької проблеми дозволяє усвідомити виклики, що стоять перед сучасною лінгвістикою в її адекватності потребам модерних суспільств в інформаційну еру, та створити нові словники, які відповідатимуть вимогам часу й комунікативного простору. Авторами аналізуються фактори, що зумовили розвиток дискурсивної лексикографії в модерному світі. Модель словників нового типу для забезпечення неолінгвістичних напрямів сучасного гуманітарного знання розглядається в контексті суспільних потреб постінформаційної доби. Йдеться передусім про медіа- та юрислінгвістику, бізнесову та політичну лінгвістику, іміджологію та лінгвоекспертологію, комунікативні напрями реклами, брендингу, піару та ін., у яких перехрещуються дослідницькі методи, моделі, характеристики, поняттєвий обсяг термінології з метою оптимального забезпечення лінгвістикою нових пошукових ідей і лексикографічних практик. Розглянуто й обґрунтовано структуру та особливості лексикографічного опису в словниках дискурсивного типу «Медіалінгвістика: словник термінів і понять» та «Юрислінгвістика: словник термінів і понять» — інноваційних виданнях українського мовознавства ХХІ ст. Словники створені з увагою до американських і західноєвропейських студій з медіа- та юрислінгвістики, комунікативістики, функціональної стилістики, що дозволяє панорамно співвіднести лексикографічний досвід укладання словників дискурсивного типу. Автори висновково твердять, що завдання сучасної дискурсивної лексикографії зосереджені на формуванні цілісного наукового світогляду та системного фахового знання у процесі мовної комунікації.

- ka : slovnyk terminiv i poniat. L. I. Shevchenko, D. V. Derhach, D. Yu. Syzonov, I. V. Shmatko. Kyiv: VPTs «Kyivskiyi universytet». [In Ukrainian].
- Shyrovkov V. A. etc. (2001–2010). Intehrovana leksykohrafichna systema «Slovnkyky Ukrainy». URL: <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/> (last accessed: 24.10.2022). [In Ukrainian].
- Teun A. van Dijk. (1991). *Media contents: the interdisciplinary study of news as discourse*. Routledge.
- Williams G. (2017). In praise of lexicography, and lexicographers. *T. Margalitadze & G. Meladze (Eds.). Proceedings of the XVII EURALEX International Congress*. Tbilisi: Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, 77–88.
- Yuryslinhvistychnyi portal. L. I. Shevchenko, D. Yu. Syzonov (Eds.). URL: <http://legal-l.blogspot.com> (last accessed: 24.10.2022). [In Ukrainian].

L. I. SHEVCHENKO

Taras Shevchenko National University of Kyiv
Kyiv, Ukraine
E-mail: style_m_k@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-6290-2307>

D. Yu. SYZONOV

Taras Shevchenko National University of Kyiv
Kyiv, Ukraine
E-mail: dm_sizonov@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-1162-2182>

D. V. DERHACH

Taras Shevchenko National University of Kyiv
Kyiv, Ukraine
E-mail: dimyla_philolog@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-4215-3825>

DISCURSIVE LEXICOGRAPHY IN THE SPACE OF WESTERN SCIENCE

The development of discursive lexicography in modern Ukrainian linguistics, which corresponds with similar American and Western European practice is conceptually argued in the article. A new lexicographic search based on the proposed scientific problem allows to understand the challenges facing modern linguistics in its adequacy to the needs of modern societies in the information age, and to create new dictionaries that will meet the requirements of time and communicative space. The authors analyze the factors that led to the development of discursive lexicography in the modern world. The model of dictionaries of a new type represents neolinguistic directions of modern humanitarian knowledge and as a result is considered in the context of social needs of the post-information age. Media and legal linguistics, business and political linguistics, imageology and linguistic expertise, communicative directions of advertising, branding, PR, etc., — in these modern sciences research methods, models, characteristics, conceptual scope of terminology intersect in order to optimally provide linguistics with new search ideas and lexicographic practices. The structure and peculiarities of the lexicographic description in the dictionaries of the discursive type «Medialinguistics: dictionary of terms and concepts» and «Legal linguistics: dictionary of terms and concepts» — innovative scientific editions in Ukrainian linguistics of the 21st century — are considered and justified. The dictionaries were created with attention to American and Western European studies in media and legal linguistics, communicative studies, functional stylistics, which allows correlating the lexicographic experience in compiling of the discursive dictionaries. The authors conclude that the tasks of modern discursive lexicography are focused on the formation of a holistic scientific cognition and systematic professional knowledge in the process of language communication.

Keywords: discursive lexicography, functional stylistics, neolinguistics, media linguistics, legal linguistics.

Дата надходження до редакції — 18.08.2022

Дата затвердження редакцією — 24.10.2022